

**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

ΚΥΚΛΟΣ ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ»

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

**Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΤΗ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

**ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΛΕΤΣΟΣ
ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ**

ΣΚΟΠΟΣ – ΣΤΟΧΟΙ

Ο σκοπός του μαθήματος είναι να βοηθήσει τον φοιτητή να κατανοήσει με ποιο τρόπο οι δημόσιες δαπάνες επηρεάζουν την οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Η οικονομική θεωρία και δη η κεϋνσιανή οικονομική θεωρία αξιολογεί θετικά τις επιδράσεις των δημοσίων δαπανών σε αντίθεση με την νεοκλασική οικονομική θεωρία που αξιολογεί αρνητικά τις επιδράσεις των δημοσίων δαπανών. Η άσκηση δημοσιονομικής πολιτικής και ειδικότερα της πολιτικής των δημοσίων δαπανών αποτελούσε σημαντικό εργαλείο του κράτους για την έξοδο από την ύφεση, αλλά και για την καταπολέμηση του πληθωρισμού. Σήμερα οι χώρες που ευρίσκονται στην ευρωζώνη είναι δεσμευμένες από το Σύμφωνο Δημοσιονομικής Σταθερότητας αναφορικά με την άσκηση δημοσιονομικής πολιτικής. Σε περιόδους έντονης ύφεσης οι κυβερνήσεις επιλέγουν να ασκήσουν επεκτατική πολιτική για να βοηθήσουν την οικονομία να εξέλθει από την ύφεση. Ακόμη και σε περιπτώσεις όπου η οικονομία ευρίσκεται στην παγίδα ρευστότητας, δηλαδή η περαιτέρω αύξηση της προσφοράς χρήματος δεν οδηγεί σε περαιτέρω μείωση του επιτοκίου, η μόνο πολιτική που ενδείκνυται είναι η επεκτατική δημοσιονομική πολιτική. Σημαντικό μέρος των δημοσίων δαπανών αποτελούν οι κοινωνικές δαπάνες οι οποίες επηρεάζουν άμεσα την οικονομική ανάπτυξη της χώρας, αλλά και την ικανοποίηση των κοινωνικών αναγκών των πολιτών. Στα πλαίσια αυτού του μαθήματος θα αναλυθούν η έννοια των δημοσίων δαπανών, ο τρόπος με τον οποίο χρηματοδοτούνται και οι επιπτώσεις των δημοσίων δαπανών στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Έχοντας ολοκληρώσει τη μελέτη αυτών των κεφαλαίων πρέπει να είστε σε θέση να γνωρίζετε :

- τι είναι οι δημόσιες δαπάνες
- ποιες είναι οι διαφορετικές κατηγορίες δημοσίων δαπανών
- με ποιο τρόπο χρηματοδοτούνται οι δημόσιες δαπάνες
- που οφείλεται η αύξηση των δημοσίων δαπανών
- ποιες είναι οι επιπτώσεις των δημοσίων δαπανών στην οικονομική ανάπτυξη
- τι μας λέει ο νόμος του Wagner
- τι είναι το αποτέλεσμα εκτοπίσματος
- ποια είναι η σχέση μεταξύ δαπανών και αναδιανομής εισοδήματος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ : ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

1. Τι είναι οι δημόσιες δαπάνες
  - 1.1. Οριοθέτηση των δημοσίων δαπανών
  - 1.2. Ταξινόμηση των δημοσίων δαπανών
  - 1.3. Τρόπο χρηματοδότησης των δημοσίων δαπανών
  - 1.4. Αιτίες αύξησης των δημοσίων δαπανών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ : ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ, ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΙΑΝΟΜΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

1. Οι επιπτώσεις των δημοσίων δαπανών στην οικονομική αποτελεσματικότητα
  - 1.1. Οι επιπτώσεις των δημοσίων δαπανών στην κατανάλωση
  - 1.2. Οι επιπτώσεις των δημοσίων δαπανών στην παραγωγή
  - 1.3. Δημόσιες δαπάνες και εξωτερικότητες
  - 1.4. Δημόσιες δαπάνες και οικονομική μεγέθυνση
2. Οι επιπτώσεις των δημοσίων δαπανών στην αναδιανομή εισοδήματος
  - 2.1. Δαπάνες για υγεία, αναδιανομή εισοδήματος και ανάπτυξη
  - 2.2. Δαπάνες για πρόνοια, αναδιανομή εισοδήματος και ανάπτυξη
  - 2.3. Δαπάνες για εκπαίδευση, αναδιανομή εισοδήματος και ανάπτυξη
3. Στρατιωτικές δαπάνες και οικονομική ανάπτυξη
  - 3.1. Οριοθέτηση των στρατιωτικών δαπανών
  - 3.2. Οι επιπτώσεις των στρατιωτικών δαπανών στην οικονομική μεγέθυνση

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ : ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

1. Βασικές αρχές της δημοσιονομικής πολιτικής
  - 1.1. Οριοθέτηση της έννοιας της δημοσιονομικής πολιτικής
  - 1.2. Στόχοι και μέσα της δημοσιονομικής πολιτικής
  - 1.3. Οι επιπτώσεις της δημοσιονομικής πολιτικής στην οικονομική μεγέθυνση
2. Η δημοσιονομική πολιτική στην ευρωζώνη
  - 2.1. Πως καθορίζεται η δημοσιονομική πολιτική στην ευρωζώνη

2.2. Ποιες είναι οι επιπτώσεις από το Σύμφωνο δημοσιονομικής σταθερότητας στην οικονομική μεγέθυνση

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

3 Εβδομάδες

ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Ο καταρτιζόμενος φοιτητής θα πρέπει να απαντήσει στο τέλος 10 ερωτήσεις σωστού – λάθους. Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με 1 μονάδα. Επιτυχής θεωρείται η ολοκλήρωση του μαθήματος όταν ο εξεταζόμενος λάβει βαθμό τουλάχιστον πέντε. Η εξέταση γίνεται μέσω του διαδικτύου και δεν απαιτείται η φυσική παραμονή του εξεταζόμενου σε συγκεκριμένο χώρο του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.